

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Hukuk Müşavirliği

Sayı : B.10.0.HKM./647.03.01/07.45/ 25312
Konu: 18 yaş altı resmî nikahı olmayan
gebelerin adli mercilere bildirimini

30 Aralık 2009

ANA ÇOCUK SAĞLIĞI VE AİLE PLANLAMASI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi: a) 03.07.2009 tarih ve B.10.0.HKM./647.03.01/07.45/13814 sayılı yazımız,
b) 11.11.2009 tarih ve B.10.0.AÇS0120000/6133 sayılı yazınız.

18 yaş altındaki resmi nikâhı olmayan gebelerin adli mercilere bildirimini konusunda sağlık personelinin sorumluluğu olup olmadığı hususunda, Müşavirliğimiz görüşü ilgi (a) yazımız ile bildirilmiş idi.

Uygulamada sağlık personelinin güvenliği açısından ve riskli gebe gurubuna giren 18 yaş altı gebelerin takibi yaptırılmada olumsuz sonuçları nedeniyle, Müşavirliğimiz görüşünün yeniden değerlendirilmesini talep eden ilgi (b) yazıları incelenmiştir.

İlgi görüşümüzde yapılan hukukî değerlendirmelerden sonra, sonuç olarak "...Buna göre, Bakanlığımıza bağlı sağlık kurum ve kuruluşlarına başvuruda bulunan 15 yaşını tamamlamamış bir çocuğun gebe olduğunun 5237 sayılı Kanun'un 279 uncu maddesi çerçevesinde anlaşılması üzerine, bu suçun bildirilmesi mükellefiyetinin mevcudiyetinde tereddüt bulunmamaktadır.

Buna karşın, 104 üncü madde 15 yaşını tamamlamış çocuğun rızasına hukukî geçerlik tanımış ve suçun takibini şikâyete bağlı kılmış olduğundan ve bu haliyle bu suçun kamu adına takibi gerekmediğinden mezkûr 279 uncu madde uyarınca bu suçun bildirimini zorunlu değildir.

Ancak, gebe çocuğun, 103/1-b. maddesine göre, sadece cebir, tehdit, hile veya iradeyi etkileyen başka bir nedene dayalı olarak gerçekleştirilen cinsel davranış sonucunda mı yoksa 104 üncü madde çerçevesinde rıza ile cinsel ilişkiye dayalı olarak mı bu suçun mağduru olduğu, gebeliği tespit eden kamu görevlisi tarafından bilinmeyeceğinden 104 üncü madde çerçevesinde olsa dahi bildirim mükellefiyetinin mevcut olduğunu kabul etmek gerektiği sonucuna varılmıştır.


Bu durumda, 18 yaş altındaki resmî nikahı olmayan gebelerin sağlık kurum ve kuruluşlarına başvurduklarında tesbiti halinde adli mercilere bildirimini gerektiği düşünülmüştür." denilmiştir.

Bu görüş yazısının tedkikinden anlaşılacağı üzerine, Bakanlığımıza bağlı sağlık kurum ve kuruluşlarına başvuruda bulunan 15 yaşını tamamlamamış bir çocuğun gebe olduğunun anlaşılması üzerine, bu suçun bildirilmesi mükellefiyetinin mevcut olduğu şüphesiz olduğundan bu hususla ilgili yeni bir değerlendirme yapılması mümkün değildir.

Buna karşın, yine aynı yazımızda belirtildiği üzere, Kanun, "15 yaşını tamamlamış çocuğun rızasına hukukî geçerlik tanımış ve suçun takibini şikâyete bağlı kılmış olduğundan ve bu haliyle bu suçun kamu adına takibi gerekmediğinden bu suçun bildirimini (Devlet eliyle işletilen sağlık kuruluşlarında görev yapan sağlık mesleği mensupları bakımından) zorunlu değildir."

Bu durumda, 18 yaş altındaki resmi nikâhı olmayan gebeler, kamu sağlık kurum ve kuruluşlarına başvurduklarında, bu ayırma dikkat edilerek 15 yaşını tamamlamamış olanların (rıza olsun veya olmasın) tamamının ve 15 yaşını tamamlamış olanlar da ise cebir tehdit, hile veya iradeyi etkileyen herhangi bir emarenin varlığı mevcut ise adli mercilere bildirimini gerektiği düşünülmüştür.

181 sayılı KHK'nin 21 inci maddesinin (a) bendine göre, Hukuk Müşavirliği görüşü olarak bilgilerine arz ederim.


Adem KESKİN
I. Hukuk Müşaviri